

Valoració de CCOO de Catalunya de l'estat actual d'aplicació de les mesures del Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Direcció de l'estudi:	Jaume Vernet, Responsable Departament de Mobilitat de CCOO de Catalunya
Elaboració:	Miquel de Toro, tècnic Departament de Mobilitat de CCOO de Catalunya

Barcelona, juliol de 2009

Secretaria de Desenvolupament Territorial
Departament de Mobilitat
CCOO de Catalunya

Valoració de CCOO de Catalunya de l'estat actual d'aplicació de les mesures del Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Tenint en compte que les mesures relacionades amb la mobilitat per motius laborals representen el 20% de la mobilitat que es produeix en la Regió Metropolitana de Barcelona, i que és el motiu de desplaçament amb més pes dels que generen mobilitat, si no es produeix un canvi cap a modes més sostenibles, no es millorarà la qualitat de l'aire i no es compliran els objectius manifestats al Pla d'actuació.

La mesura que obliga a les empreses de més de 500 treballadors/es i els centres de les administracions públiques de més de 200 a fer un pla de desplaçaments d'empreses, va néixer amb una sèrie de mancances que, des de CCOO de Catalunya, creiem que s'haurien de solucionar, per poder donar un nou impuls al Pla d'actuació.

Per exemple, no es donen indicadors sobre quines mesures ha d'assolir el pla, no es fa referència a la possibilitat d'elaborar plans en l'àmbit dels polígons industrials, ni de la necessària participació dels treballadors i treballadores afectats, mitjançant la Representació Legal dels Treballadors, en el procés de diagnosi, avaluació i propostes del pla, etc. Un altre dels aspectes importants que s'haurien de redefinir és el del concepte de "centre generador de mobilitat", per evitar situacions que permeten que determinats centres esquivin la mesura amb el subterfugi d'al·legar que són diferents centres de treball els que s'aglutinen en un mateix centre d'activitat.

Malgrat tot, és una mesura que ha de ser destacada, seguint la tendència de gestió de la demanda de transport als centres de treball, en els desplaçaments des del domicili, etc., un instrument que neix lligat a les iniciatives de millora de la qualitat de l'aire, però que, malgrat la seva importància, s'està demostrant que sense un règim sancionador directe és molt difícil aconseguir que les empreses facin els plans.

En aquest sentit, CCOO de Catalunya proposa les següents mesures, a més de les esmentades anteriorment:

- Participació dels treballadors i treballadores en la implementació de les mesures proposades, seguiment i participació en el desenvolupament i avaluació de les mesures del Pla. Per avançar en el nou paradigma de la mobilitat sostenible i segura, és necessari assolir la participació de tots els afectats, des dels treballadors a les empreses, juntament amb els sindicats i les associacions empresarials, però especialment amb les administracions públiques implicades. Els plans de desplaçaments s'han d'entendre també com una taula de trobada de tots els agents
- Definició de la figura del gestor/a de mobilitat, formació requerida, designació i finançament.
- Els sindicats, com a representants dels treballadors i treballadores, som un organisme implicat en la posada en funcionament d'aquesta mesura. És necessari

que les empreses informin als representants legals de les mesures adoptades. S'ha de requerir a les empreses que convoquin una taula de mobilitat.

- La terminologia utilitzada per designar aquelles zones que estan subjectes al pla és de centres generadors de mobilitat. CCOO de Catalunya considera que s'ha de matitzar aquesta denominació i incloure altres conceptes, com s'utilitza en el marc del Pacte Industrial de la Regió Metropolitana. Això permetria eliminar els "buits" conceptuals que ens hem trobat fins ara.
- S'ha de tenir en compte la coordinació dels plans de mobilitat d'empreses amb els plans de mobilitat d'àrees productives (bàsicament polígons industrials i centres d'activitat econòmica) i amb els plans de mobilitat urbana d'àmbit municipal, perquè no entrin en contradicció. Per exemple, si una empresa d'un polígon determinat, per número de treballadors/es està obligada a fer un PDE, no té sentit que les empreses del seu voltant no es puguin beneficiar de les mesures d'aquest, si s'amplia el seu abast territorial. Al mateix temps, s'ha de tenir en compte que moltes d'aquestes àrees productives abasten més d'un terme municipal.

El marc legal actual que ens proporciona l'article 18 del Decret 152/2007, de 10 de juliol, sobre 40 municipis de la Regió Metropolitana de Barcelona declarats zona de protecció especial pel Decret 226/2006, en referència a l'obligatorietat de dotar als centres de treball i centres generadors de mobilitat de plans de desplaçaments d'empresa, és una oportunitat per aconseguir la integració de la cultura de la planificació de la mobilitat sostenible i segura en les empreses, de forma integrada, com a la resta de plans superiors. La responsabilitat per aconseguir el màxim profit d'això correspon als gestors d'aquestes polítiques, però també han d'estar implicats tota la resta d'agents socials.

Durant el primer any de vigència del Decret només s'han redactat 12 plans de desplaçaments. Per això, creiem que és imprescindible incrementar la pressió perquè les empreses redactin els seus plans, mitjançant la informació i pedagogia de la mesura, però també, quan sigui necessari, mitjançant la pressió sancionadora de l'administració.

Els plans de desplaçaments poden ser una bona eina, una garantia per aconseguir els objectius marcats per la Llei de Mobilitat de Catalunya: que serveixin per proporcionar a tots els treballadors i treballadores un sistema de mobilitat més sostenible i segur. Però ens hem d'assegurar que la seva aplicació no caigui en l'oblit per la manca de voluntat de les empreses, la manca de pressió de l'administració o la manca d'interès de la ciutadania. És per això que, des de CCOO de Catalunya, continuarem fent pressió per tal que el Decret 152/2007 continuï vigent, encara que s'hagin de renovar alguns dels seus aspectes principals.